

Carduncellus monspelliensium

Foto NRV: NN

Nomenclatuur/Etymologie

De naam *Carduncellus* is een verkleinwoord van het Latijnse woord *carduus*, wat 'distel' betekent, en verwijst naar het distelachtige uiterlijk van de plant. De soort aanduiding *monspelliensium* (soms gespeld als *monspeliensium*) is afgeleid van de Latijnse naam voor de Franse stad Montpellier, wat aangeeft dat de plant voor het eerst in die regio is beschreven of er veel voorkomt. De soortnaam werd toegekend door Carlo Allioni in 1785.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

De taxonomische positie van *Carduncellus monspelliensium* is controversieel. Sommige bronnen beschouwen het geslacht *Carduncellus* als een synoniem van *Carthamus*, de distelgeslacht waar ook saffloer toe behoort. Hieronder de algemene classificatie:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae (Composietenfamilie)
- Onderfamilie: Carduoideae
- Geslacht: *Carduncellus*
- Soort: *Carduncellus monspelliensium* All.

Synoniemen

Vanwege de taxonomische onzekerheid zijn er verschillende synoniemen in omloop. De meest voorkomende is *Carthamus carduncellus* L. (door sommige autoriteiten geaccepteerd als de correcte naam).

Variëteiten en Cultivars

Binnen de soort *C. monspelliensium* zijn er enkele variëteiten beschreven, voornamelijk in Spanje, maar er zijn geen wijdverbreide, bekende cultivars voor deze soort in de siertuinbouw. De plant wordt voornamelijk als botanische soort of in zijn variëteitsvormen gekweekt:

Variëteiten en Cultivars

- *C. monspelliensium* var. *almeriensis* G.López: Een variëteit beschreven vanuit de regio Almería, Spanje.
- *C. monspelliensium* var. *valentinus* G.López: Een variëteit beschreven vanuit de regio Valencia, Spanje.
- *C. monspelliensium* var. *subacaulis* Willk.: Een variëteit of vroeger gebruikt synoniem dat wijst op een (bijna) stengelloze vorm.

Vanwege het feit dat *C. monspelliensium* vaak als een wilde, minder commerciële plant wordt beschouwd, is er een gebrek aan specifieke, benoemde cultivars zoals die bij veel andere sierplanten voorkomen.

Familie

De plant behoort tot de familie *Asteraceae* (Composietenfamilie), een van de grootste plantenfamilies, gekenmerkt door bloemhoofdjes die bestaan uit vele kleine bloempjes (straalen/of buisbloemen).

Hoogte

De hoogte van *Carduncellus monspelliensium* varieert, maar de plant wordt over het algemeen als een lage, vaak acaule (bijna stengelloze) of kortgestengelde plant beschouwd. De bloemhoofdjes zitten vaak direct op de rozet van bladeren of op korte stengels, waardoor de hoogte meestal tussen de 5 en 20 centimeter ligt.

Bloemkleur

De bloemen zijn over het algemeen purper-blauw tot paars van kleur. Ze verschijnen in solitaire, distelachtige bloemhoofdjes die omgeven zijn door stekelige omwindselbladeren.

Bladkleur

De bladeren zijn meestal dofgroen tot grijsgroen van kleur. Ze vormen een rozet aan de basis van de plant. De bladeren zijn vaak diep gelobd of geveerd en zijn spiraalvormig gerangschikt. Ze zijn doorgaans stekelig of gedoornd.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Carduncellus monspelliensium* ligt doorgaans in de late lente tot de vroege zomer, ongeveer van mei tot juli, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en de specifieke herkomst van de plant.

Standplaats

Deze plant geeft de voorkeur aan een zonnige standplaats. Hij is van nature te vinden in open, droge, rotsachtige gebieden en op kalkhoudende bodems. Een goed doorlatende, zelfs arme, kalkrijke bodem is essentieel voor een gezonde groei.

Herkomst

Carduncellus monspelliensium is inheems in het westelijke Middellandse Zeegebied, met name in Zuid-Frankrijk (Provence), Noord-Afrika en het Iberisch Schiereiland (Spanje).

Soort gewas

Het is een overblijvend kruid (vaste plant) of een hemicryptofyt, wat betekent dat de overlevingsknoppen zich net boven de grond bevinden, beschermd door de bodem of oude bladeren. Het heeft vaak een houtachtige wortelstok.

Vermeerderingswijze

De plant kan voornamelijk worden vermeerderd door zaad. Gezien de overblijvende aard en houtachtige wortelstok, is vermeerdering door deling niet de meest gebruikelijke of eenvoudige methode.

Klimaatzone

De plant gedijt in de warmere, drogere klimaten van de Middellandse Zee. De geschatte USDA *hardiness* zones zijn ruwweg 8 t/m 10.

Insecten

Zoals veel *Asteraceae* trekt de plant bijen en vlinders aan voor bestuiving. De stekelige aard biedt enige bescherming. Er zijn geen specifieke plagen of ziekten bekend die een ernstige bedreiging vormen voor de plant in zijn natuurlijke omgeving. In een gecultiveerde omgeving kan hij, net als andere distelachtigen, vatbaar zijn voor bladluizen of slakken.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:189463-1>

https://europlusmed.org/cdm_dataportal/taxon/8d4b0f34-e28b-4646-b8e4-84c671bb2af7

<https://www.gbif.org/species/6443863>

<https://revistas.uma.es/index.php/abm/article/view/2669>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Carduncellus</i> : verkleinwoord van Latijn <i>carduus</i> (distel). <i>monspelliensium</i> : afkomstig van de stad Montpellier.
Taxonomie	Rijk: Plantae, Orde: Asterales, Familie: Asteraceae, Geslacht: <i>Carduncellus</i> , Soort: <i>Carduncellus monspelliensium</i> .
Synoniemen	<i>Carthamus carduncellus</i> L. (meest voorkomende)
Variëteiten en Cultivars	<i>C. monspelliensium</i> var. <i>almeriensis</i> G.López, <i>C. monspelliensium</i> var. <i>valentinus</i> G.López, <i>C. monspelliensium</i> var. <i>subacaulis</i> Willk.. Geen wijdverbreide, benoemde cultivars.
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie)
Hoogte	5 tot 20 centimeter
Bloemkleur	Purper-blauw tot paars
Bladkleur	Dofgroen tot grijsgroen, stekelig of gedoornd
Bloeiperiode	Late lente tot vroege zomer (mei tot juli)
Standplaats	Zonnig, op goed doorlatende, droge, kalkrijke en vaak arme bodems
Herkomst	Westelijk Middellandse Zeegebied (Zuid-Frankrijk, Iberisch Schiereiland, Noord-Afrika)
Soort gewas	Overblijvend kruid (vaste plant) of hemicryptofyt
Vermeerderingswijze	Hoofdzakelijk door zaad
Klimaatzone	USDA-zone 8, USDA-zone 9, USDA-zone 10
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan. Kan gevoelig zijn voor bladluizen of slakken in cultuur.